

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

II. Theologus ex Grammatico factus epistolam D. Pauli ad Rom. priuatim
enarrat, illustratq[ue] co[m]mentario, cum locis communibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

PHILIPPI MELANCHTHONIS. II

vigefimum quartum cum matrimonio feſe
illigaret. Quod cum factum mater ipſius in-
telligeret, offenſa nonnihil viro ſe denuò
coniunxit, poſtquam annis duodecim inte-
gris ab obitu mariti vidua perduraſſet, ex-
pectans nimirum, quod vitæ genus filius eli-
geret.

ANNO
1521.
Mel. de Mel.
pag. 190.

Anno deinde ſequenti proximo, qui vige-
ſimus primus fuit ſupra milleſimũ quingen-
teſimum, cum Pariſienſes Theologi Lutheri
doctrinam aſſertionibus quibuſdam cõpre-
henſam more ſcholæſtico condemnaſſent, ac-
cenſus zelo Melanchthon in arenam proſi-
lijt, & veteraniſ Theologus nouus maritus
iuuenili ardore concitatus petulanter inſul-
tauit, edito libello, cui titulum fecit: Aduer-
ſus furioſum Pariſienſium theologaſtrorum
decretum, Philippi Melanchthonis pro Lu-
thero apologia. Hæc altera fuit in Catholi-
cos ipſius machinatio, quæ magnum illi no-
men peperit apud Lutheranos. Vnde dein-
ceps quidem, licet grammaticus eſſet, & hu-
maniorum litterarum profeſſor, tamen in
rebus Theologicis iudicium illius exiſtima-
tum fuit magni momenti.

Ann. 1521.
Edit Apo-
logiam pro
Luth. in
Pariſien-
ſes.

Luth. tom.
2. lat.
Vitt. pag.
202.
Mel. tom. 2.
p. 82.

Cæterum vt reipſa dilueret, quam Eccius
obiecerat rerum Theologicarũ ignorantia, poſt
diſputationem Lipicã & ſacras litteras
priuatim docere cœpit collecto diſcipulo-
rum cœtu; quibus epistolam D. Pauli enar-
rauit ad Romanos ſcriptam. Priuſquam verò
eam odiretur, proemij loco communiffimos

II.
Theologiã
proſitetur.

In præf. loc.
comm. 1.
edit.

rerum

ANNO
1521.

Eius Loci
commu-
nes in sa-
cras litte-
ras.

Stilus ele-
gans.

rerum Theologicarum locos dictavit, methodica ratione digestos, quos Theologiae studiosis ad intelligendam Apostoli mentem v sui futuros dicebat. Hanc lucubratiunculam è discipulis quidam autore non consulto typis divulgavit: quam anno sequente 1521. reuocauit ad incudem, & additamentis quibusdam auctam denuò publicauit sub hoc titulo: Loci communes rerum theologicarum, seu, Hypotyposes theologiae. Vniuersam verò Lutheranae Theologiae summam hoc scripto complexus est, quam in eo succinctè, breuiter; & vt politioris litteraturae studiosos inescaret, stilo ad elegantiam perpolito distinctam in capita tractauit. Mirum verò, quam auidè libellus hic à Lutheranis exceptus fuerit: quem continuò Georgius Spalatinus in germanicam linguam transtulit, scilicet vt omnium etiam vulgi manibus tereatur. Placuit ijs maximè, quibus Lutheri summa intemperies & tumultuosa scribendi ratio displicebat. Licet enim Melanchthon eandè prorsus cum Luthero sententiam tuebatur, stilum tamen temperabat nonnihil ad modestiam, nec, vt ille, tanto cum impeturem gerebat. Quo factum est, vt quos Lutheri inaudita conuictiandi rabies, & canina mordacitas à nouatorum consortio deterrebat, in horum animos Melanchthon, qui mitior videbatur & benignior, elegantioris stili & blandiloquentiae cuiusdam illecebris captos, suauiter influeret. Nec dubium est, quin
hac

hac strophâ multos è litteratorum numero huic factioni conciliarit, qui humanitatis atque elegantioris stili lenocinio quodam illecti Lutheranis se partibus adiunxerunt.

Quod cum Lutherus ipse non ignoraret, Melanchthonem summis extulit laudibus, velut hominem, cum quo nec D. Thomas Aquinas scholasticorum primus, nec Hieronymus & Origines Patrum doctissimi veniant comparandi. Certè libellum hunc de locis communibus, quem ætatis anno vigesimo tertio Melanchthon cõcepisse videtur, prorsus inuictum censuit Lutherus, tantique fecit, vt non immortalitate modo, sed & Ecclesiastico canone dignum iudicaret, scilicet vt eandem haberet cum propheticis apostolicisque scriptis autoritatem. Toties verò postmodum recoctus fuit & mutatus, tot ætus incrementis, vt cum tenuis esset initio, paulatim in magnum volumen excreveret, in quo Melanchthon de summis quibusdam Christianæ fidei dogmatis, de prædestinatione, de peccato, de libero arbitrio, de sacramentis, ea iuuenis asseruit, quæ maturior & senex velut hæretica damnauit.

Cæterùm cum ann. 1520. priuatim scriptam ad Romanos epistolam explicaret, quædam in eam commentatus est, qua Lutherus, vbi vidit, planè censuit in publicum emittenda. Itaq; cum Melanchthon frequenter interpellatus non ederet hæc commentaria, Lutherus ipse typographis ea dedit excuden-

ANNO
1522.

III.

Luth. de eo
iudicium.

Lib. de seruo
arbit. contr.
Erasmum.
Seln. recit.
4. p. 62.

Loci com-
munes au-
gentur in-
dies.

IV.

Ann. 1522.
Commen-
tarius eius
in Epist. ad
Rom. à
Luth. excu-
ditur.

cuden-